

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล โดยให้มีอิสระในการบริหาร งบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคุณภาพ และความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาสถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องจัดการศึกษา จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการ อย่างมีประสิทธิภาพให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษาต่อไป (สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552 : 2-21) ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการ บริหารจัดการควบคู่ไปกับการจัดการหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม จึงจะถือได้ว่า สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพต่อไป ในการบริหารจัดการของสถานศึกษา ผู้บริหารเป็น บุคคลสำคัญที่สุดในการอนุมัติบริหารให้สถานศึกษามีคุณภาพ โครงสร้างการบริหารการศึกษามี ปัจจัยเกี่ยวข้องมากมาย อาทิเช่น รองผู้บริหารมี 4 ฝ่าย งาน/บุคคลที่เกี่ยวข้องภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา หัวใจหลักของการบริหารการศึกษาสิ่งสำคัญ 4 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการจัดการ (Management) การบริหารงานวางแผนและ งบประมาณของสถานศึกษานั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมากทำหน้าที่ในการจัดสรรงบประมาณ การจัดทำแผนการปฏิบัติการงบประมาณ การติดตามผลการเบิกจ่าย การตรวจสอบการใช้ งบประมาณตามแผนงาน และการจัดเก็บรายได้ของสถานศึกษา

ตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553 : 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหาร สถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงาน ไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อ ส่วนอื่น ๆ ขององค์การ นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อจะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ เนื่องจาก

การดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธี และกระบวนการบริหารที่เหมาะสม มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ กิตติ บุญนาค (2555 : 1) กล่าวว่าการบริหารงานงบประมาณในยุคปัจจุบันเน้นความเป็นอิสระในการบริหารให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีการจัดผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์กรรวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน การบริหารงบประมาณจึงให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการจัดการศึกษา ดังนั้นการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมีประสิทธิผล เท่าเทียมกันจึงส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการติดตามประเมินผลก็เป็นอีกเงื่อนไขหนึ่งซึ่งส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ (ประชุม รอดประเสริฐ, 2547 : 107 - 108) การบริหารงานวางแผนและงบประมาณ แผนงานที่จัดทำขึ้นจึงจะได้รับการสนับสนุนสามารถนำไปปฏิบัติได้ กระบวนการวางแผนเป็นการบวนการแรกของการบริหารงาน และมีบทบาทที่สำคัญต่อกระบวนการบริหารอื่น กระบวนการวางแผนเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างหนึ่งของผู้บริหารทุกระดับชั้น ซึ่งนักวิชาการทางการบริหารเรียกทักษะชนิดนี้ว่า ทักษะด้านมโนมติ (Conceptual Skill) การวางแผนเป็นกระบวนการที่สมาชิกทุกคนในหน่วยงานจะต้องเข้าใจและมีส่วนร่วมในการวางแผนตามระดับและประเภทของงานที่สมาชิกเหล่านั้นปฏิบัติอยู่ การวางแผนมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อหน่วยงานเป็นสิ่งที่ชี้ถึงการบรรลุถึงเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพของหน่วยงาน

ปัญหาของการวิจัย จากการสอบถามผู้เกี่ยวข้องในงานวางแผนและงบประมาณของสถานศึกษาปัจจุบัน ยังพบปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก เนื่องจากสถานศึกษาที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ผู้บริหารบางรายมีพื้นฐานการทำงานมาจากครูผู้สอนเมื่อเป็นผู้บริหารจึงขาดความรู้ความเข้าใจเกิดความผิดพลาดล่าช้า ไม่มีความละเอียดรอบคอบทำให้งบประมาณกระจายไปยังฝ่ายงานต่าง ๆ ไม่ทั่วถึงส่งผลให้เกิดความไม่เหมาะสม บางสาขาวิชาไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณก็มี หรือได้มากไปก็พบอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งมีผลให้การจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษาเกิดความล่าช้าในการบริหารงานวางแผนและงบประมาณเท่าที่ควรทำให้ดูแลสิ่งการไม่เต็ม เช่น การรายงานหรือให้ข้อมูลแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากบทบาทและหน้าที่ของฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ซึ่งจะต้องควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงบประมาณนั้น ทำให้ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือเกี่ยวข้องกับทุกหน่วยงานภายในวิทยาลัยที่ต้อง

ใช้งบประมาณ ฝ่าย / งาน มีงบประมาณเท่าใด หรือเหลือเท่าใด เพื่อที่จะสามารถเบิกจ่ายไปใช้ตามโครงการยอดงบประมาณที่ใช้จ่ายได้ไม่ตรงกับความเป็นจริง ไม่ทราบถึงยอดคงเหลือมีอยู่เท่าใด เป็นยอดเงินที่สามารถใช้จ่ายได้จริงหรือไม่ ยอดประมาณการ ยอดเงินสุทธิของสินค้าหรือของค่าจ้างที่จะต้องจ่ายจริง จึงต้องมีการนำเอาเอกสารการจัดซื้อจากงานการเงินกลับไปปรับยอดอีกรอบหนึ่ง ซึ่งบางครั้งเรื่องเอกสารไม่ย้อนกลับไป ผ่านการอนุมัติและถูกเก็บเรื่องไป จึงทำให้เกิดปัญหาบ่อยครั้งมาก ไม่สามารถรายงานได้เมื่อจบการทำงานในแต่ละวัน หรือเมื่อสิ้นเดือน รายไตรมาส สามเดือน หรือปีงบประมาณได้ถูกต้อง เกิดความล่าช้ามาโดยตลอด

ผู้วิจัยจึงมีแนวคิด ศึกษา วิเคราะห์ต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา และออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ โดยบูรณาการระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (DSS) เป็นระบบสนับสนุนสำหรับผู้บริหาร (ESS) เพื่อช่วยในการสนับสนุนตัดสินใจ การบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา ให้สามารถติดตาม ประเมินผล แก้ปัญหาแผนงาน โครงการต่าง ๆ กำกับควบคุม ติดตาม และสามารถดำเนินงานได้ตามแผนงาน ช่วยในการดำเนินงานบริหารขององค์กรอย่างมีระบบ (Gupta, 2011 : 5) เทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบจัดเก็บและประมวลผลข้อมูล ระบบสื่อสารโทรคมนาคม และอุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศที่มีการวางแผนจัดการและใช้งานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ชนวัฒน์ โกญจนวรรณ (2550 : 43 - 45) กล่าวถึงระบบสารสนเทศ (Information System) คือ การนำชุดของข้อมูล และวิธีการที่นำมารวมกันจนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในการจัดการสารสนเทศ ซึ่งได้แก่งานต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวม ประมวลผล เพื่อนำเอาสารสนเทศนั้นมาใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา ควบคุมคน จัดเก็บข้อมูล และวิธีการในการประยุกต์และนำไปใช้ประโยชน์ โดยนำแนวคิดดังกล่าวมาผสมผสานบูรณาการสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่เพื่อให้เกิดคุณภาพ ประยุกต์ใช้กับการทำงานตามทฤษฎีคิวไอที โดยมีการบูรณาการตามวิธีการคุณภาพของศาสตร์หลักการแก้ปัญหา โดยยึดหลักปรัชญาเทคโนโลยีสารสนเทศคุณภาพ (Quality Information Technology) หรือ ชื่อย่อว่าคิวไอที (QIT) คือ วิทยาการ (Science) ในการบูรณาการ (Integration) เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือไอที (IT = Information Technology) เข้ากับวิธีการคุณภาพ (Quality Methodology) หรือชื่อย่อว่าคิวเอ็ม (QM) เพื่อทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาองค์กร (Organization) ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ (Efficiency) สูงสุด โดยบูรณาการร่วมกับระเบียบวิธีเทคนิคคุณภาพตามวัฏจักรเดมิง เพื่อนำมาแก้ปัญหาและปรับปรุงคุณภาพ PDCA หรือ Deming Cycle คือ วงจรการบริหารงานคุณภาพ มีองค์ประกอบ 1) P (Plan) คือ ขั้นตอนการวางแผน เพื่อเลือกปัญหา ตั้งเป้าหมายการแก้ปัญหา และวางแผนแก้ปัญหา 2) D (Do) คือ ขั้นตอนการดำเนินการแก้ไขปัญหามาตามแนวทางที่วางไว้ 3) C (Check) คือ ขั้นตอนของการตรวจสอบ และ

เปรียบเทียบผล 4) A (Action) คือ การกำหนดเป็นมาตรฐานและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ การนำระเบียบวิธีคุณภาพใด ๆ บูรณาการเข้ากับศาสตร์หลักและเทคโนโลยีสารสนเทศจะก่อให้เกิดเทคโนโลยีสารสนเทศคุณภาพหรือ (QIT : Quality Information Technology) สแตมมาทิส (Stamatis, 2002 : 33-50)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดและมุ่งหวังที่จะพัฒนาต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ ของหน่วยงานจากที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งถือเป็นหัวใจหลักในการบริหารสถานศึกษา เพื่อช่วยให้การบริหารดำเนินไปภายในการสนับสนุนของระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพ เป็นการควบคุมแผนงานและงบประมาณต้องดำเนินการอย่างเป็นธรรมและถูกต้องในองค์กร เพื่อจัดทำแผนงานงบประมาณ อนุมัติแผนงานงบประมาณ การบริหารงานวางแผนและงบประมาณ การประเมินผลตรวจสอบ เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุผลสำเร็จมีประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงอำนวยความสะดวกและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินไปภายใต้การสนับสนุนของระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพ มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัย โดยการวิเคราะห์และออกแบบสารสนเทศต้นแบบด้วยกระบวนการฟีดซีเอ เพื่อศึกษาการยอมรับต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา เนื่องจากสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาในระดับปริญญาตรี ยังไม่มีตัวแบบในการบริหารงานวางแผนและงบประมาณมาก่อน

คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย ดังนี้

1. สังเคราะห์และพัฒนาตัวแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา มีการสังเคราะห์เนื้อหาที่ตรงกับสารสนเทศในการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ มีองค์ประกอบอะไรบ้าง
2. ผู้เชี่ยวชาญให้การยอมรับตัวแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา ที่ออกแบบให้เป็นไปตามมาตรฐานการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ มีการยอมรับตัวแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือไม่ และมีการยอมรับตัวแบบอยู่ในระดับใด
3. พัฒนาต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา มีลักษณะอย่างไร และมีสารสนเทศอะไรบ้าง

4. ผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างให้การยอมรับต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษาที่ออกแบบให้เป็นไปตามมาตรฐานการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ มีการยอมรับตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือไม่ และมีการยอมรับต้นแบบอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อสนับสนุนการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ โดยพัฒนาต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา โดยนำเทคโนโลยีมาร่วมประยุกต์ใช้ในการทำงาน แล้วพัฒนาต้นแบบระบบใช้กระบวนการพัฒนาระบบเอสดีแอลซีร่วมกับวิธีการคุณภาพตามวัฏจักรเดมมิง โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสังเคราะห์และพัฒนาต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา
2. เพื่อประเมินการยอมรับต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
3. เพื่อพัฒนาต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา
4. เพื่อประเมินการยอมรับต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญยอมรับต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา มีการยอมรับอยู่ในระดับมาก
2. ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยอมรับต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา มีการยอมรับอยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

ต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา ในครั้งนี้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง และผู้บริหารระดับล่างหรือระดับปฏิบัติการ

1.1 ประชากรในการวิจัย ในการประเมินการยอมรับต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 โดยแบ่งเป็นผู้บริหารระดับสูง 3 คน ผู้บริหารระดับกลาง 12 คน ผู้ระดับล่างหรือระดับปฏิบัติงาน 214 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 238 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 149 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามานะ (Yamane) จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามสัดส่วนขนาดของกลุ่มประชากร ในสถาบันอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้ชื่อเรียก 3 กลุ่มว่า “ผู้เกี่ยวข้อง”)

- ผู้บริหารระดับสูง คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาละ 1 คน รวม 3 คน เนื่องจากผู้บริหารระดับสูง มีจำนวนน้อย จึงเลือกทั้งหมด
- ผู้บริหารระดับกลาง คือ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาละ 4 คน รวม 12 คน เนื่องจากผู้บริหารระดับกลางมีจำนวนน้อย จึงเลือกทั้งหมด
- ผู้บริหารระดับล่างหรือระดับปฏิบัติการ คือ หัวหน้างาน หัวหน้าสาขาวิชา ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน จำนวน 214 คน ใช้สูตรยามานะ (Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง 125 คน

ตารางที่ 1.1 ตารางแสดงวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรยามานะ (Yamane)

กลุ่มข้อมูล	ผู้บริหาร ระดับสูง (คน)	ผู้บริหาร ระดับกลาง (คน)	ผู้บริหารระดับล่าง หรือระดับปฏิบัติการ (คน)	รวม (คน)
ประชากร	3	12	214	238
กลุ่มตัวอย่าง	3	12	125	149
รวมจำนวนกลุ่มประชากรทั้งหมด 238 คน				
กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร 3 ระดับ โดยใช้สูตรยามานะ (Yamane) จำนวน 149 คน				

สำหรับการสุ่มตัวอย่างใช้เทคนิคในการสุ่มแบบทราบความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ประเภทของการสุ่มตัวอย่าง แบบเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2547) เป็นการสุ่มตัวอย่างจากหน่วยย่อยของประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกันแบบสุ่มเป็นช่วง ๆ จากบัญชีรายชื่อของประชากร โดยคำนวณช่วงของการสุ่ม (n/N) ทำการสุ่มหาตัวสุ่มเริ่มต้น แล้วนับหน่วยของตัวอย่างไปตามช่วงของการสุ่ม จนครบ 149 คน

2. ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

2.1 ตัวแปรต้น (Independence Variable) ได้แก่

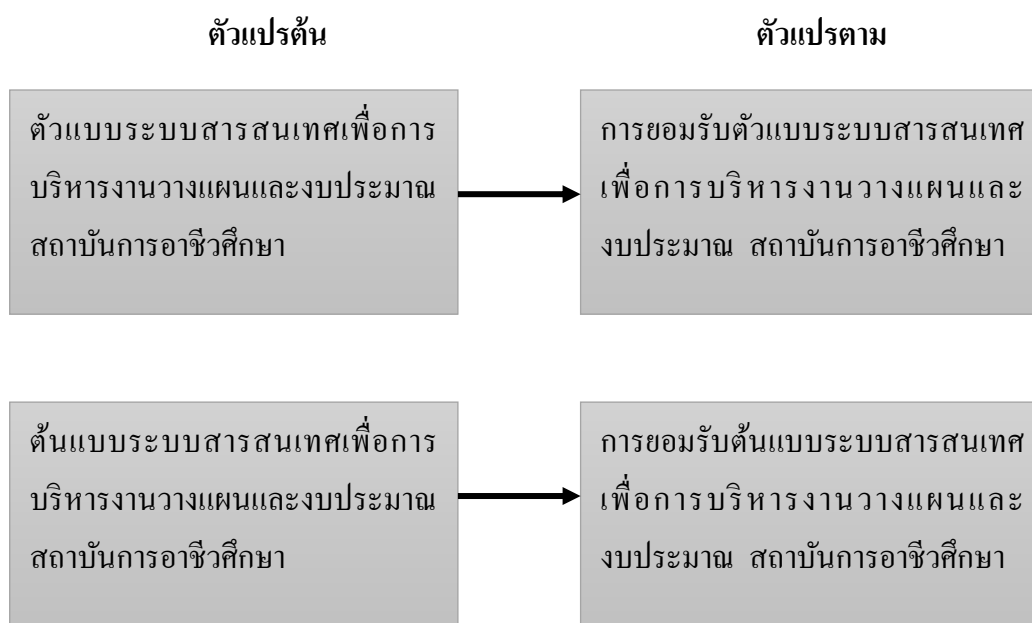
2.1.1 ตัวแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ
สถาบันการอาชีวศึกษา

2.1.2 ต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ
สถาบันการอาชีวศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม (Dependence Variable) ได้แก่

2.2.1 ผลการยอมรับตัวแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผน
และงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา จากผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่ระดับความเชื่อมั่น $\alpha = 0.5$

2.2.2 ผลการยอมรับต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผน
และงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา จากผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่ระดับความเชื่อมั่น $\alpha = 0.5$

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการกำหนดตัวแปรต้น + ตัวแปรตาม

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ ออกแบบ พัฒนาตัวแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา โดยศึกษาจากสภาพการทำงานความต้องการสารสนเทศจากผู้บริหาร ซึ่งมีสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 เป็นกลุ่มทดลอง

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2557 - เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2558

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา นิยามศัพท์เฉพาะ มีดังนี้

1. ตัวแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง ตัวแบบระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น โดยใช้หลักการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา ที่ตอบสนองกับผู้ใช้งาน การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจพิจารณาอนุมัติแผนงานและ

งบประมาณ และการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว ก่อให้เกิดการบริหารงานวางแผนและงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ

2. ต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ หมายถึง ต้นแบบระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นจากตัวแบบ โดยใช้สถาปัตยกรรมไคลเอนท์เซิร์ฟเวอร์ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ประกอบด้วย 4 ส่วน ซึ่งแต่ละส่วน ประกอบด้วย ระบบย่อย ทำหน้าที่ร่วมกันในการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ โดยบูรณาการระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (DSS) เป็นระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร (ESS) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นใช้ในการติดตามรายงานผลการดำเนินงาน แก้ไขปัญหาสนับสนุนการทำการบริหารงานวางแผนและงบประมาณสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับต่าง ๆ ของสถานศึกษา ในสถาบันการอาชีวศึกษา ตามขั้นตอนการดำเนินการปฏิบัติงาน การบริหารงานงบประมาณ ที่ได้จัดทำขึ้นมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานภายในสถานศึกษา โดยพิจารณาผลการดำเนินงานของหน่วยงานวางแผนและงบประมาณที่มีอยู่ให้มีความการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และนโยบายของสถานศึกษา ตามแนวทางแบบบูรณาการเข้ากับคุณภาพโดยใช้วัฏจักรเดมมิง หรือที่เรียกว่า พีดีซีเอ (PDCA)

3. พีดีซีเอ (PDCA) หมายถึง การนำระเบียบวิธีที่มีคุณภาพมาช่วยบูรณาการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารงานวางแผนและงบประมาณเพื่อลดปัญหา ช่วยแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดจากทำงาน โดยการบูรณาการจัดการแบบพีดีซีเอ (PDCA) Plan – Do – Study (Check) และ Act โดยในการวิจัยนี้จะหมายถึงวัฏจักรเดมมิง เพื่อนำมาแก้ปัญหาและปรับปรุงคุณภาพ PDCA หรือ Deming Cycle คือ วงจรการบริหารงานคุณภาพ มีองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน 1) A (Act) ขั้นตอนการวางแผนเพื่อคัดเลือกรูปแบบต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหา และวางแผนแก้ปัญหา 2) D (Do) คือ ขั้นตอนการดำเนินการแก้ไขปัญหามาตามแนวทางที่วางไว้ 3) C (Check) คือ ขั้นตอนการตรวจสอบและเปรียบเทียบผล 4) A (Action) คือ การกำหนดเป็นมาตรฐานและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

4. สถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาอบรม และส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ในงานวิจัยนี้ หมายถึง สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5

5. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ในการบริหารงานในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

5.1 ผู้บริหารระดับสูง หมายถึง ผู้อำนวยการ

5.2 ผู้บริหารระดับกลาง หมายถึง รองผู้อำนวยการ

5.3 ผู้บริหารระดับล่างหรือระดับปฏิบัติงาน หมายถึง หัวหน้างาน หัวหน้าสาขาวิชา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในองค์กร

6. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้มีประสบการณ์ ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

7. การประเมินการยอมรับ แบ่งเป็น 3 แบบ คือ

7.1 การประเมินการยอมรับตัวแบบจากผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผลการยอมรับโดยวัดจากการประเมินแบบสอบถามการยอมรับตัวแบบ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ทำการประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านความมีประโยชน์ ด้านความถูกต้องชัดเจน (เนื้อหาทางนางวางแผนและงบประมาณ) และด้านการตอบสนองความต้องการผู้ใช้

7.2 การประเมินการยอมรับต้นแบบจากผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผลการยอมรับโดยวัดจากการประเมินแบบสอบถามการยอมรับต้นแบบ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ทำการประเมิน 4 ด้าน คือ ความสะดวกในการใช้งาน ด้านการตอบสนองความต้องการ ด้านความน่าเชื่อถือและมีความปลอดภัย และด้านการออกแบบส่วนต่อประสานกับผู้ใช้

7.3 การประเมินการยอมรับต้นแบบระบบ จากผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ผลการยอมรับโดยวัดจากการประเมินแบบสอบถามการยอมรับของผู้บริหาร 3 ระดับ เป็นการประเมิน 4 ด้าน คือ ความสะดวกในการใช้งาน ด้านการตอบสนองความต้องการ ด้านความน่าเชื่อถือ และมีความปลอดภัย และด้านการออกแบบส่วนต่อประสานกับผู้ใช้

ประโยชน์จากการวิจัย

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา ประโยชน์ของการวิจัย มีดังนี้

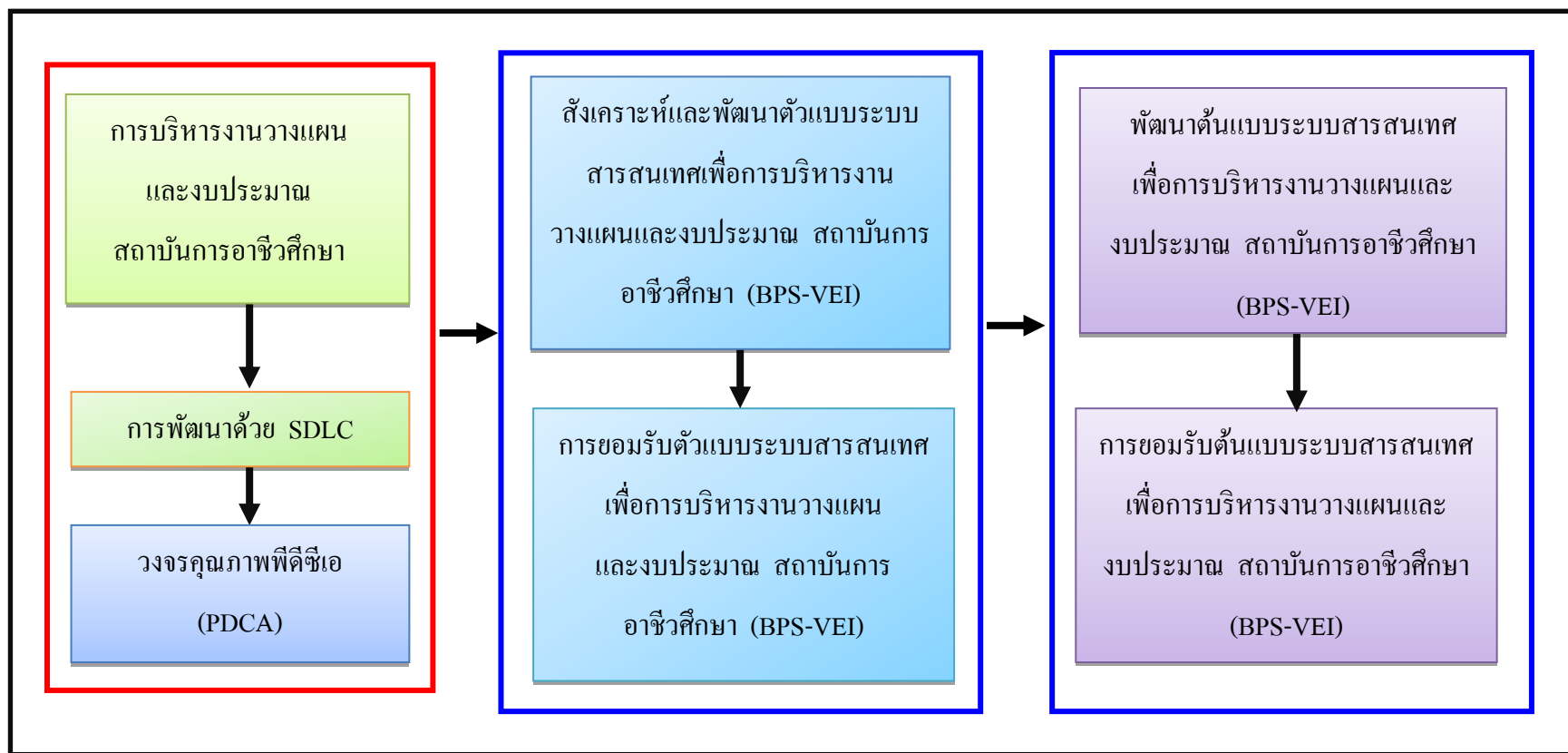
1. ผลการวิจัยทำให้ได้ต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา ที่ผ่านการประเมินความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดการยอมรับ

2. ผลการวิจัยทำให้ทราบเกี่ยวกับทฤษฎีในการสร้างต้นแบบงานวิจัยระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน เกิดองค์ความรู้ใหม่ให้กับองค์กร

3. งานวิจัยทำให้ได้แนวทางในการสร้างต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

4. งานวิจัยทำให้ได้แนวทางในการนำระเบียบวิธีวงจรการบริหารงานคุณภาพ เพื่อนำมาแก้ปัญหาและปรับปรุงคุณภาพ PDCA นำไปพัฒนาใช้กับกระบวนการทำงานด้านอื่น ๆ สำหรับองค์กรอื่น

กรอบแนวคิดพัฒนาต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดพัฒนาต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวางแผนและงบประมาณ สถาบันการอาชีวศึกษา